

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Art. II. De scientia Confessarij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

quia sine causa non licet, ne quidem indirectè, dare proximo occasionem peccandi.

7. Licitum verò est III. in casu extremæ, imò etiam gravis necessitatis, aut magnæ utilitatis petere Sacramentum à malo Ministro; quia pono, illum in tali casu posse, si velit, licitè Sacramentum administrare; quòd ergo illicitè administret, illius malitià accidit, ob quam ego non debeo magna mea utilitate privari; multò minùs æternùm peire, si eo Sacramento extremè egeam.

8. Hinc ergo si duo sint Confessarij, & mihi constet, unum eorum in peccato administraturum Sacramentum Pœnitentiæ, teneor adire alterum, etsi sit meus Confessarius ordinarius, aut etiam Parochus. Non enim tanti momenti est mutare Confessarium, ut non teneat propterea illi, etiam indirectè, non dare occasionem peccandi. Secus esset, si nullus alius adesset Confessarius, & ego versarer in periculo vitæ: tunc enim omnino possem, imò etiam tenerer ab illo petere Sacramentum.

9. Ad hoc ut liceat à malo Ministro Sacramentum petere, parùm refert, quòd jam antè ad eam ministracionem paratus sit, si quidem cum eadem mea commoditate non possim habere Ministrum, licitè mihi ministraturum Sacramentum: si enim possim habere talem, teneor eo uti, sive dein ipse ex officio teneatur conferre Sacramentum, sive non. Et ita id suadet tum charitas erga proximum, quæ unumquemque obligat, ut suo proximo non der sine causa occasionem peccandi; tum etiam reverentia Sacramento debita: si enim cum æquali mea utilitate possum facere,

ut Sacramentum dignè tractetur, ratio naturalis videtur dictare, id esse faciendum. Suar. p. 3. T. 4. D. 28. f. 2. n. 2.

10. Est hîc valde bene notandum, non esse curiosè, nec studiosè aut scrupulosè inquirendum in actiones, & vitam Confessarij, & examinandum, an sit bene dispositus, vel non: hoc enim sine gravi ipsius injuria fieri non potest. Et licet rectà videam, eum à patrato scelere proferare ad Sacramentum ministrandum, bene tamen de eo præsumere possum, & cogitare, illum, cum primùm ab eo petitur Sacramentum, conteri, & bene esse dispositum.

ARTICULUS II.

De Scientia Confessarij.

11. Si Medicus vel Advocatus imperitus graviter peccat, morbi vel causæ aliqujus temporalis curam suscipiendo, atque ita hominem in periculum vitæ aut facultatum conjiciendo; tantò gravius crimen erit, animarum curam sine competenti Scientia suscipere, quantò major est æternæ salutis, quàm vitæ & facultatum jactura. Quapropter omnes uno consensu docent, eum mortaliter delinquere, qui confessionibus audiendis se exponit, nondum debitâ scientiâ instructus. Videndum igitur, quanta doctrina requiratur, ad munus hoc tutâ conscientiam obeundum.

12. Quoniam autem Confessarius in hoc Sacramento triplex officium gerit, Judicis, Medici, & Doctoris, & quæ Judex dijudicare debet conscientiam pœnitentis, in quo statu hætenus fuerit, in quo nunc sit: quæ Medicus præscribere

f 02
 l. 1. mal
 tencia
 III
 I. A

spiritualia medicamenta, curandis vitijs & tentationibus idonea: quâ Doctor instruere pœnitentem in rebus scitu necessarijs, sive ad fidem, sive ad mores pertineant; sequitur perfectum Confessarium triplici doctrinâ instructum esse debere; Theologico-practicâ ad peccatorum discretionem; Jure Canonico ad censuras & reservationes dignoscendas; & demum rerum spiritualium notitiâ pro remedijs vitijs ac tentationum præscribendis.

13. In particulari, ut Judex scire debet I. quæ sit materia & forma hujus Judicij: de priori in præcedentibus abunde actum: de posteriori, nempe de forma, dicitur infra n. 79. & seqq. II. an non sit à licito hujus Judicij exercitio impeditus aliqua censura vel irregularitate. III. In quæ peccata & personas se extendat illius Jurisdictio: ex quo capite requiritur scientia casuum reservatorum superiori Judici: perinde sicut Judici in foro externo constare debet, quæ causa spectent ad ejus tribunal. IV. quæ & quàm congruæ pœnitentiæ vindicativæ sint imponendæ. V. An pœnitens sit rectè dispositus ad sententiam absolutionis validè & licitè recipiendam, ne detur Sanctum canibus. VI. an & quas pœnitens habeat obligationes, de quibus implendus sit commoneficiendus. VII. casus faciliores & crebriores; de abstrusioribus verò ut possit dubitare, & animadversa difficultate judicium suspendere, donec libros vel doctiores consulat: quod quidem tunc faciendum est, si valor Sacramenti aut fructus inde pendeat, v. g. si dubitet, an sit casus reservatus; an in jungenda restitutio; an occasio deserenda &c.

quo eventu vel differre debet absolutionem, donec dubium resolvatur, pœnitente redire jussio: interim aliam precationem super eum dicendo loco absolutionis, ne noletur dilatio; vel pœnitens ita disponendus, ut spondeat præstare, quod re discussa præstandum intellexerit. In alijs verò dubijs an hoc vel illud mortale sit, non tenetur alios consulere, nec absolutionem differre: quia non est opus de singulis peccatis judicium ferre: modò in fine confessionis de toto statu pœnitentis judicium ferat, sicutne magnus peccator, an mediocris, an levis. Ita Suar. num. 2. & 3. Tann. T. 4. D. 6. q. 9. num. 98. Reginald. l. 1. num. 147. neque enim credibile est, Christum tam exactum, & moraliter impossibile judicium requisivisse: quomodo enim Confessarius statim ex tempore judicabit de quolibet actu, num sit mortalis vel venialis? de quo Doctores toties & tam graviter altercantur, quòdque à tam multis circumstantiis pender.

14. Ut Medicus tenetur scire spirituales animæ morbos, eorumque causas & fontes exactè nôsse; alioqui nec medicamenta congrua præscribere poterit. Denique ut Doctor debet callere modum, quo pœnitens sit instruendus, si quidem egeat: si enim hic sit doctus, & aliunde jam bene instructus, poterit Confessarius hoc labore superfedere.

15. Non est autem simpliciter necessarium, ut Confessarius hæc omnia per seipsum sciat: sicut enim in alijs officijs Magistratum tam civilium, quàm Ecclesiasticorum sufficit, adjunctos habere consiliarios, quorum doctrinâ juvantur; ita Confessarius defectum suæ scientiæ alieno

alieno consilio poterit supplere, dummodo ad manum habeat libros aut viros doctos, quos consulat. Quia verò nemo alium consulit, nisi dubitet, & nemo dubitat, nisi aliqua ratio difficultatis appareat; tantùm saltem doctrinæ habeat oportet, ut difficultatem cernere, & orto dubio ad alios consulendos impelli queat: quod fit, si saltem aliquid audierit, vel legerit, etsi distinctè non recordetur, quid dicendum.

16. Ceterùm iis, qui operam audientis confessionibus dabunt, solatio potest esse illud, quod Elamas in Meth. 1. p. c. 7. §. 4. tradit, cum ad hoc munus latè doctum esse, qui integram summam casuum saltem unius Doctoris Catholici vel in scholis audierit, vel accuratè & diligenter legerit, vel subinde reperiverit: quia in talibus summis, quantum fieri potest, omnes materiæ casuicæ tractari solent. Nec adeo requiritur summa scientia; nam scholastici nimis subtiliter omnia rimantur, ubique dubitant, & objectiones movent, nec acquiescunt nisi in evidentibus, cujusmodi in re morali vix haberi possunt: unde fiunt perplexi & hæsitabundi, & se aliosque implicant. Unde fit, ut mediocriter docti, sed libera mente & sereno iudicio præditi, plerumque hoc munus meliùs & fructuosius obeant, quam doctissimi quique: non enim oportet in hoc iudicio nimis subtiliter excutere, sed crasso modo, ut ait Victoria in summa n. 120. Inspiciatur praxis Ecclesiæ, quales exponantur Confessarii; certè non omnes doctissimi. Num ideo damnabimus omnes Prælatos Ecclesiæ, quòd tales Confessarios constituant. Intueamur etiam bonitatem & clementiam Christi, quia non vo-

luit instituire carnificinam animarum, ut ait Trident. Sess. 14. c. 5. & cum præsciret, quotidianam fore hujus Sacramenti necessitatem & usum, paucos verò eximie doctos reperitum iri, utique tam exactam doctrinam non exegit: si qui errores committantur, per invincibilem ignorantiam bona fides excusabit.

17. Si quis de seipso dubitet, an sufficienter sit doctus pro audiendis confessionibus, acquiescat iudicio Episcopi, vel alterius Superioris; in dubio enim standum esse iudicio Superioris, communi ter docent: quod tamen cum grano salis accipiendum est; si Superior sit doctus & prudens, ut advertit Tann. D. 6. q. 9. d. 5. n. 96. indocti enim & imprudentis Superioris arbitrio non tutò fiditur, cum non sit eorum officium de doctrina iudicium ferre, quatenus præcisè Superiores sunt, sed quatenus viri docti, prudentes & boni. Experimento enim constat, Superiores quosdam in deputandis Confessariis graviter errare, dum homines profus ineptos exponunt. Sed si necessitas exigat, præstat, qualemcunque, quam nullum, pastorem populo præficere. In tanta tamen Religiosorum copia omne periculum, quod ab indoctis pastoribus oriri potest, videtur facilè caveri posse. Pro articulo verò mortis quilibet satis doctus est, modò essentialia Sacramentorum, quæ in illo articulo ministrari solent, ac debent, nôtit.

ARTICULUS III.

De Prudentia Confessarii.

18. Doctrinæ accedere debet Prudentia, ne quis doctrinâ abutatur, ut sæpe con-

foz

nal
 tentia
 m
 1-4